

Eidsvoll Venstre

EIDSVOLL KOMMUNE

FORSLAG TIL BUDSJETT FOR 2013/ØKONOMIPLAN PERIODEN 2013 – 2016.

- VENSTRES FORSLAG TIL ENDRINGER

NB! Dette er et foreløbig forslag, og kan bli endret etter formannskapets budsjettbehandling i møtet 27.11 2012. Venstre er ikke representert i formannskapet.

Innledning

Eidsvoll er en kommune med store utfordringer i økonomiplanperioden. Disse utfordringene er knyttet til både et vedlikeholdsmessig etterslep i flere sektorer, samt behovet for nye investeringer.

Eidsvolls folkevalgte er fullt ut klar over kommunens utfordringer: «Som rådmannen har pekt på i tidligere budsjetter og årsmeldinger er det behov for å bedre balansen mellom driftsinntekter og driftsutgifter i Eidsvoll kommune.»¹ Og: «Kommunen har videre en utfordrende folkehelseprofil som stiller store krav til tjenestetilbudet.»²

Forslaget til budsjett for 2013 og økonomiplan for perioden 2013 – 2016 inneholder forslag til store investeringer i flere sektorer, noe som vil binde opp midler i driftsbudsjettet for de kommende årene - gjennom betaling av renter og avdrag.

Investeringene kan ikke unngås. De er et resultat av manglende vilje og evne fra de folkevalgte i Eidsvoll gjennom flere perioder til å gjøre langsiktige prioriteringer av f.eks løpende vedlikehold og nødvendige investeringer innenfor flere sektorer. Dette må det gjøres noe med nå.

Nå står kommunestyret overfor viktige avgjørelser, som peker ut retningen for Eidsvoll fremover. Innbyggerne i Eidsvoll må være forberedt på et strammere tjenestetilbud, fordi midlene til betaling av avdrag og renter på nødvendige investeringer må tas fra driftsbudsjettet.

Venstre har ambisjoner på Eidsvolls vegne, og mange forslag til hvordan kommunen skal levere et godt tjenestetilbud til sine innbyggere. Venstre ønsker en helt annen frihet for den enkelte kommune til selv å påvirke både hvilke oppgaver som skal løses, hvordan disse skal løses – og hvilke økonomiske rammer kommunen skal ha. Imidlertid må forslaget til budsjett også fra Venstre tilpasses de lovmessige og økonomiske rammer kommunen *faktisk* har.

Venstres mål er at Eidsvoll (likevel) skal være en god kommune å leve i, ikke bare å bo i. Barn og ungdom i barnehage og skole skal ha et læremiljø som gir gode fysiske rammer for et pedagogisk tilbud preget av kvalitet. De eldre skal sikres en verdig alderdom der kommunens tjenestetilbud er tilpasset den enkeltes behov. Det skal være et godt investeringsklima, som bidrar til at det skapes arbeidsplasser i Eidsvoll.

Eidsvoll skal være en attraktiv kommune å vokse opp i, jobbe i, bli gammel i, og leve i – for alle.

Knut Bakkehaug, kommunestyrerepresentant Eidsvoll Venstre
25.11 2012.

¹ Forslag til årsbudsjett for Eidsvoll 2013 s. 4.

² samme

1. ØKONOMISKE RAMMER - NEI TIL INNFØRING AV EIENDOMSSKATT

Rådmannen skriver i forslaget til budsjett/økonomiplan at kommunen ikke har utnyttet sitt inntekspotensial. Derimot fokuserer rådmannen ikke på den store forskjell mellom statlig rikdom og kommunal ressursknapphet. Eidsvoll Venstre vil advare mot at Eidsvoll kommune ved å innføre kommunal eiendomsskatt vil sementere inntektsfordelingssystemet slik det i dag fungerer.

I dag forutsetter staten en viss årlig vekst i kommunene. De kommuner som har høyere vekst enn forutsatt blir fratatt merinntekter til fordel for kommuner som har lavere vekst enn forutsatt. I tillegg blir ikke kommunene som har stor befolkningsøkning kompensert for de merutgifter kommunen dermed får i sitt tjenestetilbud. Denne inntektsmodellen forutsetter en statisk utvikling, som i tillegg medfører at kommuner med stor vekst får en vanskeligere økonomisk situasjon. Eidsvoll burde alliere seg med de andre kommunene i Akershus for å få til en endring av dagens overføringsystem fra staten kommunene, fremfor å godta statens premiss om manglende utnyttelse av inntektpotensialet.

Staten har mye penger til disposisjon. Venstre ønsker ikke at staten skal bruke mer penger, men fordele dem annerledes. Kommunene er det offentlige service- og forvaltningsnivået som er nærmest innbyggerne, og som derfor burde få tilført en større andel av statlige midler.

Eiendomsskatt kan også ses på som et middel til inntektsutjevning mellom borgerne. Venstre mener at eiendomsskatt i én kommune ikke kan ses løsrevet fra resten av skattesystemet. Venstre mener at inntektsutjevning ikke er en kommunal oppgave, men er et spørsmål som må avgjøres på rikspolitisk nivå.

Før Eidsvoll kommune påfører borgerne ytterligere skattebyrder bør kommunestyret og innbyggerne være sikker på at ressursutnyttelsen i kommunens drift av tjenester er optimal.

Venstre vil påpeke at innføring av eiendomsskatt vil med 22 millioner pr år utgjøre 1,74 % av budsjettets inntektsdel i 2014. Beløpet utgjør en så lav andel av inntektene at det bør være mulig å skaffe beløpet tilveie på annen måte.

Eidsvoll Venstre vil ikke innføre eiendomsskatt i økonomiplanperioden.

2. INVESTERINGER I HELSESEKTOREN ER MINDRE PREKÆRT ENN I SKOLESEKTOREN

Eidsvoll Venstre ønsker å forskyve hoveddelen av de planlagte investeringene på Vilberg helsetun til 90 millioner kroner to år ut i tid. Behovet for midlertidige strakstiltak i skolesektoren er mer prekære enn behovet for investeringer i helsesektoren.

Organisatoriske forberedelser til endringer i helsesektoren som følge av ovennevnte investeringer kan og bør gjøres, men selve investeringene forskyves i tid. Behovet for behandlingsplasser til f.eks demente søkes i mellomtiden løst ved kjøp av plasser hos private aktører.

3. INVESTERINGER PÅ SKOLESEKTOREN

Eidsvoll Venstre mener at Skolestrukturutvalgets rapport *ikke* er egnet til å foreta beslutninger om store endringer/investeringer i den fremtidige skolestrukturen i Eidsvoll. Utvalgets sluttanbefaling inneholder en liste over tiltak - men uten klare prioriteringer.

Venstre har bedt om mer informasjon om hva som ligger i ulike deler av Skolestrukturutvalgets rapport og anbefaling, og forutsetter at rapporten skal sendes ut på høring, og at både

formannskapet og kommunestyret skal ta en avgjørelse om fremtidig skolestruktur. Denne debatten bør skje i full åpenhet, og kommunens innbyggere bør ha mulighet til både innsyn i og påvirkning på hvordan den fremtidige skolestrukturen i kommunen skal være. Avgjørelsene bør tas basert på sammenlignbare og etterprøvbare faktaopplysninger, og politiske mål for skolesektoren.

I forslaget til årsbudsjett for 2013 og økonomiplan for perioden 2013 – 2016 forskutteres en slik behandling av hvordan den fremtidige skolestrukturen skal være, ved at store midler foreslås bundet opp til investeringer som ikke innlysende er varige. Mange av investeringene, bl.a ved Vilberg barneskole fremstår som midlertidige og forhastede. Det vil være risikabelt å binde opp midler til store investeringer, før det er avklart hvordan skolestrukturen skal være og hvilke konsekvenser det får for den enkelte skole.

Utvalget som er nedsatt for å jobbe med den fremtidige skolestrukturen har etter forslag fra Venstre vedtatt at det skal foreligge en endelig rapport om skolestrukturen i Eidsvoll, i løpet av 1.kvartal 2013.

Venstre er ikke beredt til å stemme for forslag til investeringer som ikke er absolutt nødvendige på grunn av HMS-tiltak, før kommunestyret har behandlet og vedtatt fremtidig skolestruktur for Eidsvoll kommune.

Budsjettbehandlingen må ta høyde for nødvendigheten av et konsekvensjustert investeringsbudsjett for 2.kvartal 2013. Investeringene må vedtas så fort skolestrukturrapporten er ferdig behandlet.

4. REHABILITERING/UTBYGGING AV VILBERG/NY BARNESKOLE

Eidsvoll Venstre vil gå imot budsjettforslagets opplegg til midlertidige løsninger på Vilberg barneskole og Vilberg ungdomskole, før det er avgjort hvordan utfordringene med elevvekst i området skal løses.

De to skolenes byggmasse har store behov for rehabilitering og utbygging, for å være gode undervisningsbygg og for å ivareta forventet elevvekst. Det er viktig å stille seg spørsmålet om det er ønskelig å foreta rehabilitering og utbygging, eller om det er en bedre idé å samlokalisere de to skolene i to nye bygg på en ny tomt i samme område.

På sikt kan de frigjorte arealene der Vilberg barneskole ligger, omreguleres til boligformål og selges. Noe som vil være positivt for utviklingen av Sundet.

Skoleområdet på Vilberg bør diskuteres og utvikles i samarbeid med Eidsvoll Videregående skole, slik at trafikkforholdene blir bedret, samt sikre ivaretagelse og fortsatt høy aktivitet i Eidsvollhallen og ute. Det bør utarbeides en ny arealplan for skoleområdet og vurderes om barneskolen kan få en mer egnet plassering. Nåværende barneskoletomt kan i så fall omreguleres til boligformål.

5. NEI TIL NEDLEGGING AV FINSTAD OG FEIRING

Eidsvoll Venstre mener det er galt at forslaget til budsjett/økonomiplan forskutterer den politiske behandlingen av Skolestrukturutvalgets rapport. Dette ved å både foreslå nedleggelse av Finstad og Feiring skole, samt investeringer til nybygging/rehabilitering av Vilberg barneskole og ungdomsskole. I tekstdelen til handlingsplan og budsjett er nedleggelse av skolene og konsekvenser av dette ikke beskrevet på en sammenlignbar måte. Blant annet er kostnaden pr elev ikke beskrevet for Finstad

skole. Heller ikke sammenligningen med gjennomsnittskostnader pr elev i kommunen er tatt med. Faktum er at Finstad ikke hører til blant skolene som har høyest kostnader pr elev. For Feiring er det ikke beskrevet hvor stor andel av elevene som blir kjørt med buss til skolen.

Forslaget til budsjett/økonomiplan fokuserer heller ikke på hvilke forskjeller det er mellom å nedlegge Finstad skole sammenlignet med å nedlegge Feiring skole. Feiring skole ligger langt unna resten av skolene i kommunen, noe som vil medføre øket transportbehov. I budsjettforslag og langtidsplan er forebygging et sentralt mål. Imidlertid er forebygging helt utelatt når konsekvensen av å nedlegge Feiring skole er omtalt. Dette gjelder i noen grad også for Finstad.

Det er etter Venstres mening galt å låse seg til skolenedleggelse fremfor å se på konsekvenser av dette, samt på alternativer til nedleggelse. Rådmannen skriver at Finstad skoles elever kan fordeles på omkringliggende skoler, og nevner at dette vil medføre øket transportering. Rådmannen omtaler ikke det åpenbare alternativet; å bygge gang-/sykkelvei langs Finstadveien. En slik utbygging vil være positivt for trafiksikkerhet langs denne veistrekning, ikke medføre øket trafikkbelastning, og en opprettholdelse av skolen vil medføre at det er mindre behov for transportering av elever. Å nedlegge Finstad skole vil medføre en årlig innsparing på 2,2 promille av budsjettet. Å nedlegge Feiring skole vil medføre en årlig innsparing på 2,7 promille av budsjettet. De økonomiske innsparingene fremstår som små sammenlignet med de negative konsekvensene for de delene av kommunen det her er snakk om. Elevtallet i kommunen er i vekst, og kommunen trenger alle sine nåværende skolebygg frem til nye skoler er bygget og eksisterende skoler er rehabilitert slik at kommunen har kapasitet til å møte veksten i elevtall og samtidig tilby gode vilkår for undervisning.

Finstad barneskole og Feiring barne- og ungdomsskole bør ikke legges ned, men det bør vurderes å flytte ungdomstrinnet fra Feiring til Langset.

6. NEI TIL NEDLEGGING AV LÆRINGSSENTERET

Eidsvoll Venstre anser Læringscenteret som en suksess, og ønsker å opprettholde tilbudet. Tilbudet ved Læringscenteret må anses som et verdifullt supplement til det ordinære skoletilbudet. Spesielt for å forebygge at elever dropper ut av skolen.

7. NEI TIL REDUKSJON AV LÆRINGSKVALITET

I forslaget til årsbudsjett for 2013 er det blant innsparingstiltakene foreslått å redusere mengden av svømmeundervisning. Venstre vil advare sterkt mot dette forslaget til innsparing, og vil foreslå å opprettholde svømmeundervisningen på dagens nivå, ved at budsjettet styrkes med midler tilsvarende den foreslåtte innsparingen. Dette kan skje ved at innsparingen tas på andre poster, eller ved at det foreslåtte overskuddet i rådmannens forslag til budsjett for 2013 reduseres tilsvarende. Hvis denne inndekningen ikke skulle få flertall kan kommunestyrets likevel foreslå at svømmeundervisningen opprettholdes på dagens nivå, innenfor rammene av det vedtatte driftsbudsjettet for skolesektoren.

I forslaget til årsbudsjett for 2013 er det blant innsparingstiltakene foreslått en reduksjon av lærertettheten, med visse unntak. Venstre vil advare sterkt mot dette forslag til innsparing, og vil foreslå å opprettholde lærertettheten på dagens nivå, ved at budsjettet styrkes med midler tilsvarende den foreslåtte innsparingen. Dette kan skje ved at innsparingen tas på andre poster, eller ved at det foreslåtte overskuddet i rådmannens forslag til budsjett for 2013 reduseres tilsvarende.

Hvis dette ikke skulle få flertall kan kommunestyrets likevel foreslå at lærertettheten opprettholdes på dagens nivå, innenfor rammene av det vedtatte driftsbudsjettet for skolesektoren.

8. GJENNOMFØRE POLITISK ORGANISERING IHT. KOMMUNESTYREVEDTAK I 2011

Før valget 2011 vedtok kommunestyret en endret utvalgsstruktur for de politiske utvalgene i Eidsvoll, med blant annet to hovedutvalg. Etter valget vedtok flertallet i kommunestyret å opprette et nytt hovedutvalg; Hovedutvalg for kultur og frivillighet. Dette utvalget fremstår etter et års arbeid som overflødig, og fungerer ikke etter hensikten. Utvalget bør nedlegges, og oppgavene bør fordeles iht. den opprinnelig vedtatte utvalgsstrukturen; kultur og frivillig arbeid som en del av oppvekst og levekår, og næring, herunder landbruk, som en del av Næring, plan og miljø.

9. TILBAKEFØRE PRINSIPPET OM GODTGJØRELSE TIL POLITISKE LEDERE TIL FØR 2011-VALGET

Eidsvoll Venstre ønsker å redusere frikjøp av varaordførere og evt. utvalgsledere, ved at godtgjørelsen tilbakeføres til nivået før 2011-valget.

10. VURDERING AV KOSTNADER VED KOMMUNALT DREVET UNGDOMSARBEID

Det kommunalt drevne ungdomsarbeidet innenfor kultursektoren fremstår som langt dyrere enn det frivillig drevne ungdomsarbeidet. Det er nødvendig å foreta en gjennomgang av organisering og pengebruk innenfor det kommunalt drevne ungdomsarbeidet i denne sektoren. Det er nødvendig å opprettholde tilbud i kommunal regi som ikke fremstår som hverken nødvendig eller med tilstrekkelig oppslutning i målgruppen.

11. NY HJEMMEL FOR FYSIOTERAPI

Det er lang ventetid for behandling hos fysioterapeut. Behandling vil kunne redusere sykefravær, og i tillegg forebygge sykefravær. Eidsvoll Venstre ønsker derfor at det skal prioriteres en ny hjemmel for en fysioterapistilling.

TALLFORSLAG:

Driftsbudsjett 2013, endring til rådmannens forslag:

1. Opprettholde svømmeopplæring:	1 250 000
2. Opprettholde lærertetthet:	4 000 000
3. Opprettholde Læringscenteret:	350 000
4. Hjemmel for ny fysioterapistilling:	400 000
5. Hovedutvalg for Kultur og frivillighet:	- 216 000
6. Frikjøp av varaordfører:	- 100 000
7. Nedleggelse av ungdomsklubb v/Badet:	- 250 000

Sum endringer: 4 334 000

Inndekning:

Netto utgiftsøkning som de foreslåtte endringene medfører på driftsbudsjettet dekkes ved reduksjon av overskuddet som ligger i rådmannens forslag til driftsbudsjett for 2013.

Investeringsbudsjett 2013, endring til rådmannens forslag:

1. Helstun, bosenter, Påsejordet	- 5 000 000
2. Råholt skole, SFO (pkt. 9, rådmannen)	2 000 000
3. Kjøp av PC'er i Oppvekst (pkt. 14, rådm.)	1 000 000
4. Ås skole SFO, og klasserom (pkt. 10, rådm.)	1 000 000
5. Utredning ny barneskole for Vilberg	1 000 000

VERBALFORSLAG:

ÅRSBUDSJETT 2013:

1. Innenfor det vedtatte driftsbudsjettet for skolesektoren prioriteres å opprettholde dagens lærertetthet.
2. Innenfor det vedtatte driftsbudsjettet for skolesektoren prioriteres å opprettholde dagens nivå på svømmeundervisningen.
3. Innenfor det vedtatte driftsbudsjettet for helsesektoren prioriteres en ny hjemmel for fysioterapistilling.
4. Ungdomsklubbtilbudet for ungdomsskoleelever ved Badet nedlegges.
5. Hovedutvalg for kultur og frivillighet nedlegges fra 01.01 2013.
6. Frikjøp av utvalgsledere og varaordførere tilbakeføres til nivået før 2011-valget.

HANDLINGSPLAN 2013 – 2016:

1. Finstad skole beholdes som barneskole.
2. Feiring skole opprettholdes.
3. Rådmannen bes utrede flytting av ungdomstrinnet fra Feiring til Langset. Egen sak om dette fremlegges for formannskapet.
4. Rådmannen bes utrede bygging og beliggenhet for ny barneskole til erstatning for Vilberg barneskole. Egen sak om dette fremlegges for formannskapet innen utgangen av første halvår 2013.
5. Rådmannen bes ta kontakt med Akershus fylkeskommune for igangsetting av arbeid med utredning av gang-/sykkelvei langs Finstadvegen fra Finstad skole til Bårildalsbrua.
6. Rådmannen bes vurdere om administrasjonen på skolesektoren inneholder for mange ledd, og om rektorene har tilstrekkelig myndighet/ansvar til å utvikle skolene i samsvar med vedtatte mål.
7. I løpet av første halvår 2013 får kommunestyret seg forelagt en egen sak om salg av kommunal eiendom (Jfr. Pkt. 63, rådmannens budsjettforslag side 120).
8. Rådmannen bes i løpet av 2013 legge frem egen sak om brukerbetaling i det kommunalt drevne ungdomsarbeidet sammenlignet med brukerbetaling i det frivillig drevne ungdomsarbeidet.